

جهان دیگری ممکن است

روند تحولات مربوط به حقوق اقلیت‌های جنسی
در تاریخ هند

شش رنگ
Iranian Lesbian & Transgender Network (6 Rang)

انتشارات: شش رنگ (شبکه لژیبن‌ها و ترنسجندرهای ایرانی)

شماره ۱

جهان دیگری ممکن است

روند تحولات مربوط به حقوق اقلیتهای جنسی در تاریخ هند

Iranian Lesbian & Transgender Network (6 Rang)

انتشارات: شش رنگ (شبکه لزبین ها و ترنسجندهای ایرانی)

۴	جهان دیگری ممکن است
۵	تاریخ جنبش اقلیت های جنسی در هند
۶	استعمار و غیرقانونی شدن همجنسگرایی
۷	شکل گیری جنبش های اجتماعی حول مسأله ای حقوق جامعه ای «آل.جی.بی.تی»
۹	پیشروی جنبش اقلیت های جنسی در هند از سال های آغازین قرن بیست و یکم
۱۰	نقش چهره های تاثیرگذار اقلیت های جنسی در قدرت گرفتن جنبش
۱۲	پاراگراف ۳۷۷، مسأله ای سلامت و اقدامات پیشگیرانه در مورد ایدز و کمپین های اصلاح قوانین تبعیض آمیز علیه اقلیت های جنسی
۱۳	لحظه ای تاریخی اعلام لزوم تصحیح پاراگراف ۳۷۷ توسط قاضیان «بیلال نازکی» و «شاراد بوبه» از دادگاه عالی کشور هند
۱۴	کشاکش های دهه ای اخیر در حوزه ای جرم زدایی از همجنس گرایی در هند و موج وضع شدن قوانین مترقی در حوزه ای جنسیت
۱۶	جدول: خلاصه تحولات جنبش اقلیت های جنسی در هند
۱۷	برخی منابع مورد استفاده

جهان دیگری ممکن است

میلیون‌ها نفر از اعضای جامعه رنگین‌کمانی در سراسر جهان، وقتی به تفاوت خود در گرایش جنسی و هویت جنسیتی با کلیشه‌های غالب دنیای اطرافشان پی می‌برند، گمان می‌کنند تنها آن‌ها هستند که «متفاوت» اند و گاه، تا آخر عمر از حس تنهایی و انزوا، رنج می‌برند. خیلی از آن‌ها فکر می‌کنند رنجی که می‌برند منحصر به فرد و طاقت‌فرساست و قادر نیستند که شرایط خود را در این تنهایی، تغییر دهند. اما برخی از آن‌ها که به جست‌وجوی هم‌تایان خود همت می‌کنند در خواهند یافت که او در این دنیای مشکلات تنها نیست و خیلی‌های دیگر در اطرافیان و جامعه‌اش، حس‌ها، مسائل و رنج‌ها و شادی‌های مشابه را تجربه کرده و می‌کنند. به مدد شناخت دیگران و صحبت با آن‌ها درباره دردهای مشترک، راه‌های تغییر وضعیت و بیرون آمدن از مشکلات شناسایی و هموار می‌شود.

جوامع رنگین‌کمانی در کشورهای دیگر هم از همین قاعده پیروی می‌کنند. مادامی که جامعه ال‌جی‌بی‌تی در کشوری فکر می‌کند تنها آن‌ها هستند که از خشونت و تبعیض قانونی و فرهنگی رنج می‌برند و وضعیت آنان از تمامی جوامع دیگر سخت‌تر و بدتر است، حس تنهایی می‌کنند و در این احساس تنهایی و انزوا، بی‌آن‌که با جوامع رنگین‌کمانی در کشورهای مختلف پیوند بخورند، وضعیت‌شان به همان شکل می‌ماند و تغییر چندانی نمی‌کند.

شش‌رنگ معتقد است که تا از تجربه و مبارزات جوامع ال‌جی‌بی‌تی در کشورهای دیگر نیاموزیم، یافتن راه‌حلی برای ایجاد تغییر در زندگی مان بسیار سخت خواهد بود. مجموعه «جهانی دیگر ممکن است» با این هدف تحقیق، ترجمه و گردآوری شده که به اعضای جامعه ال‌جی‌بی‌تی ایرانی بگوید که تنها آن‌ها نیستند که از جرم بودن نحوه زیست خود و خشونت‌های قانونی و اجتماعی رنج می‌برند و بسیاری از آن‌ها، در شرایطی بسیار سخت، در گذشته یا در حال حاضر، برای به دست آوردن حقوق اولیه و کرامت انسانی، مبارزه کرده و می‌کنند. در این مجموعه، تجربه جنبش‌های ال‌جی‌بی‌تی را در کشورهای پاکستان، آلمان، هلند، ویتنام، هند، تایلند، ترکیه و نپال برای تغییر قوانین و سیاست‌ها گردهم آورده‌ایم. به امید اینکه جامعه ال‌جی‌بی‌تی ایرانی با شناخت دقیق‌تر از تاریخ جوامع دیگر و تعمق در چالش‌ها و دستاوردهایشان، شیوه‌های نوین و موثری برای پیشبرد خواسته‌ها و تحقق دستاوردهایش پیدا کند.

اولین سری از این مجموعه را پیش رو دارید. این مختصر بررسی تاریخ تحولات و تغییراتی است که به همت و کوشش کنشگران و نهادهای مدافع حقوق اقلیت‌های جنسی در هند رخ داده است.

شش‌رنگ (شبکه‌ل‌زین‌ها و ترنس‌جندرهای ایرانی)

مارس ۲۰۱۹

برابر با اسفند ۱۳۹۷

تاریخ جنبش اقلیت های جنسی در هند

تاریخ جنبش اقلیت های جنسی در هند، همانند بسیاری از کشورهای دیگر پر از فراز و نشیب‌هایی است که به طور عمده تحت تاثیر مسایل سیاسی از جمله وضعیت تاریخی هند به عنوان یکی از مستعمره های بریتانیا قرار گرفته است. همچنین مذاهب و سنت های گوناگون، فضای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی هند و رابطه اش با دغدغه های جامعه ی اقلیت های جنسی را به شدت تحت تاثیر قرار داده اند. همجنسگرایی و یا تعلق به جامعه ای «ال. جی. بی. تی» در هند - تا همین امروز- چالش های زیادی را با خود به همراه داشته است. در سال های گذشته، هند شاهد جنبش های قوی اجتماعی - سیاسی مدافع حقوق اقلیتهای جنسی بوده است. تغییر قوانین مترقی در این زمینه به ویژه در فاصله بین سال های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۸ میلادی بسیار چشمگیر بوده است. سیر تحولات سیاسی و اجتماعی مترقی در کشور هند حول مساله ی حقوق اقلیت های جنسی یک مسیر خطی نبوده است. این مساله خود خاصیت جنبشی و فرآیند «شدن جمعی» در این مسیر را به ما نشان می دهد.

استعمار و غیر قانونی شدن همجنسگرایی

پاراگراف ۳۷۷ قانون جزائی هند در سال ۱۸۶۰ توسط استعمار انگلیس پایه گذاری شد. این قانون تحت نام «جرائم جنسی ضد نظم طبیعت» همجنسگرایی را در کنار تجاوز، رابطه جنسی با حیوانات و کودکان، جرم‌انگاری کرده بود. این قانون در هیچ قسمتی روشن نکرده بود که طبیعت چه نظم «مشخصی» را به وجود می‌آورد، اما سیستم های قضایی از یک ونیم قرن پیش، قانون فوق را به کار می بردند. در واقع می‌توان ادعا کرد قانونی که در هند همجنسگرایی را جرم‌انگاری کرده بود قانونی استعماری بود.

«اچ. آی. وی» یا «ایدز» می‌شد. همچنین باعث سکوت در مورد بحث تجاوز به مردان می‌شد و در واقع فضایی ایجاد می‌کرد که در آن اعمال خشونت جنسی - خصوصاً از طرف پلیس - می‌توانست صورت گیرد.

در مجموع می‌توان گفت که چنین قانونی موجودیت اجتماعی انسان‌هایی که باید از حقوق برابر برخوردار باشند را به خطر می‌انداخت، کرامت و اعتماد به نفس آن‌ها را زیر پا می‌گذاشت و آن‌ها را به موجودی غیر انسانی تقلیل می‌داد.^۱

بر این مبنا جرم‌انگاری همجنسگرایی تا مدت‌ها اثرات مخرب و ویران‌گر خود را بر فضای اجتماعی و سیاسی و زندگی جمعی مردم هند باقی گذارد. حال آن که در کشور انگلیس همجنسگرایی از سال ۱۹۶۷ جرم زدایی شد. هیچ بخشی از این قانون به طور مشخص به همجنسگرایی ارجاع نمی‌داد، اما کاربرد عملی آن، همجنسگرایی و زیست دیگر اقلیت های جنسی را جرم‌انگاری می‌کرد. اهمیت این مساله در آن است که نشان می‌دهد چگونه «هنجار سازی» از مساله‌ی جنس و جنسیت در تاریخی از اساس مردسالار و همین‌طور دگر جنس‌گرا محور همیشه تبعات منفی خود را به شکل بی‌واسطه‌ای به زندگی اقلیت‌های جنسی تحمیل می‌کند. از لحاظ تاریخی این نکته قابل توجه است که روابط جنسی «غیر متعارف» در زمان حکومت مغول‌ها برهند - صدهای شش و هفت میلادی - نیز توسط فتوایی از سلطان وقت دهلی به نام

**جرم‌انگاری همجنسگرایی تا مدت‌ها
اثرات مخرب و ویران‌گر خود را بر فضای
اجتماعی و سیاسی و زندگی جمعی مردم هند
باقی گذارد. حال آن که در کشور انگلیس
همجنسگرایی از سال ۱۹۶۷ جرم زدایی شد.**

موارد کمی در مورد این قانون توانستند به دادگاه‌های عالی کشور دسترسی پیدا کنند. این قانون همواره به عنوان یک ابزار مهم برای تبعیض علیه همجنسگرایان کار کرد خودش را داشت. به عنوان مثال این قانون به یک مامور ساده پلیس امکان اعمال خشونت می‌داد. همچنین این امکان را می‌داد که عمل جنسی «خلاف نظم طبیعت» به شکل دلخواهی تعبیر شود. این قانون مانع از رشد کارزارهای مربوط به سلامت در حوزه‌ی مسایل جنسی مانند بحث در مورد همجنسگرایان مرد مبتلا به

1 A perspective from India: Homosexuality stands criminalized because of a mid 19th century colonial law https://web.archive.org/web/20071102042813/http://www.ilga.org/news_results.asp?LanguageID=1&FileID=64&ZoneID=7&FileCategory=1

«فتوای علمگیری»^۲ زنا تشخیص داده شده بود. با این وجود، روابط همجنسگرایانه در آن دوره در میان مغولیان رواج داشت.^۳

شکل گیری جنبش‌های اجتماعی حول مسأله‌ی حقوق جامعه‌ی «ال.جی.بی.تی»

جنبش اجتماعی اقلیت‌های جنسی در پایان دهه‌ی ۷۰ میلادی و آغاز دهه‌ی هشتاد میلادی با انتشار نشریه‌ی «گی سن»^۴، یک مجله که در کالکوتا منتشر می‌شد، پا گرفت. در سال ۱۹۸۷ در بنگلورو مرکز ایالت «کارناتاکا»^۵ یک گروه همجنسگرایان گی به نام «سناه سنگام»^۶ تشکیل شد. در ۱۹۸۹ یک گروه لزبین‌های فمینیست به نام «دهلی گروپ»^۷ تشکیل شد. در ۱۹۹۰ نشریه‌ی «بمبای دوست»^۸ که اولین نشریه‌ی لزبین‌ها و گی‌ها بود منتشر شد. «ساختی»^۹ اولین انجمن مربوط به لزبین‌ها

و یک گروه لزبین‌ها در سال ۱۹۹۱ در دهلی تشکیل شدند. از آن پس بود که جنبش‌های اجتماعی حول اقلیت‌های جنسی و حقوق‌شان در هندوستان روند رو به رشدی را آغاز کردند. این روند رشد چشم‌گیری از طریق تشکیل سازمان‌ها، مشاوره‌های تلفنی، انتشار تولیدات محتوایی و تشکیل کمپین‌های لغوی یا بررسی قوانین مرتبط با جنس و جنسیت داشت. این اتفاق بیشتر در شهرهای بزرگی نظیر دهلی، بمبئی، کوتا و بنگلور

2 <https://kitaabun.com/shopping3/fatawa-hindiyyah-maarufah-arabic-alamgeeri-p2970-.html>

3 <https://scroll.in/article/810007/from-bulleh-shah-and-shah-hussain-to-amir-khusro-same-sex-references-abound-in-islamic-sufi-poetry>

4 Gay Scene

5 Karnataka

6 Sneha Sangam

7 Delhi Group

8 Bombay Dost

9 Sakhi

حول اصلاحات قانونی مربوط به این موارد از دلایل این امید رو به رشد در مورد وضعیت اقلیت‌های جنسیتی بود.^{۱۰}

در این مسیر نهادها، گروه‌ها، سازمان‌ها و افراد مختلفی که در راستای احقاق حقوق اقلیت‌های جنسی در هند تشکیل شدند و فعالیت کردند با دشواری‌های پیچیده‌ی ساختاری و اجتماعی مواجه بودند. دشواری‌هایی که علاوه

بر اساس گزارش سازمان عفو بین الملل در سال ۲۰۰۳ «این فضای امنیتی به گونه‌ای بوده است که به خصوص مردان همجنسگرا یا دوجنس‌گرا در فضاهای بسته و باز عمومی دائماً دستگیر می‌شدند و مورد آزار و اذیت مامورین قرار می‌گرفتند.»

بر حوزه جنسی و جنسیتی، از لحاظ حقوقی و اجتماعی نیز آن‌ها را به حاشیه می‌راند. در واقع اتفاقی نیست اگر در هند نیز همانند بسیاری دیگر از کشورهای جهان، جنبش اقلیت‌های جنسی زمانی موفقیت‌های بیشتری کسب می‌کند که افکار عمومی را به واسطه‌ی چهره‌های سیاسی و اجتماعی متعلق به این جامعه بیشتر درگیر می‌کند. اقلیت‌سازی از انسان‌ها و زندگی اجتماعی‌شان همیشه به واسطه و با هدف حذف از فضاهای اجتماعی و سیاسی صورت می‌گیرد.

بر اساس گزارش سازمان عفو بین الملل در سال ۲۰۰۳ «این فضای امنیتی به گونه‌ای بوده است که به خصوص مردان همجنسگرا یا دوجنس‌گرا در فضاهای بسته و باز عمومی دائماً دستگیر می‌شدند و مورد آزار و اذیت مامورین قرار می‌گرفتند. تهدید، فشار، سوءاستفاده و آزار بخشی از این فضای تهدید آمیز بوده است. پس از دستگیری، قربانیان این خشونت‌ها معمولاً روزها مورد بازداشت و بازجویی قرار می‌گرفتند. از آن‌جا که این موارد توسط پلیس ثبت نمی‌شد، اسناد زیادی برای اثبات و دادخواهی در این موارد در دست نیست. در نتیجه موارد زیادی از این دست حتی به عرصه‌ی عمومی نیز کشیده نشدند و در دسترس افکار عمومی نیز قرار نگرفتند. لژین‌ها نیز مورد آزار قرار می‌گرفتند، خصوصاً در مواردی که دوزن به همراه هم فرار کرده و از موقعیتی می‌گریختند.»^{۱۰}

در تمام این سال‌ها امیدواری پیش‌روی این جنبش به واسطه‌ی حضور گروه‌ها و جوامع فعال وجود داشت. سازمان‌هایی چون «هیومنسی»^{۱۱} - یک سازمان متشکل از زنانی که در بمبئی فعالیت می‌کردند - از نموده‌های این امید بودند که تلاش چشم‌گیرشان برای حمایت از زنان همجنسگرا و دوجنسگرا، مطرح کردن بحث خودکشی زنان همجنسگرا و دوجنسگرا و آرشیو و ثبت این موارد نقض حقوق اولیه و انسانی و همچنین ایجاد کمپین‌هایی

10 <https://www.queeramnesty.de/meldungen/artikel/jahr/2003/view/aufbruch-und-rueckkehr-zu-menschenrechten-sexueller-minderheiten.html>

11 Humiinsi

12 <https://www.queeramnesty.de/meldungen/artikel/jahr/2003/view/aufbruch-und-rueckkehr-zu-menschenrechten-sexueller-minderheiten.html>

پیش‌روی جنبش اقلیت‌های جنسی در هند از سال‌های آغازین قرن بیست و یکم

جنبش اقلیت‌های جنسی در هند در دو دهه‌ی گذشته روند رو به رشد قابل توجهی داشته‌است و در این زمینه به موفقیت‌های کم نظیری نیز دست پیدا کرده‌است. اولین رژه‌ی کوچک همجنسگرایان و اقلیت‌های جنسی در هند در سال ۱۹۹۹ میلادی در کلکته^{۱۳} برگزار شد. سپس در سال ۲۰۰۵ میلادی این رژه‌ی کوچک تبدیل به «هفته‌ی رنگین‌کمانی»^{۱۴} شد.

«دونوی...نا جان کیون»^{۱۵} ساخته شده در سال ۲۰۱۰ - که در جریان پردازش و اکران آن‌ها برای اولین بار مردها همدیگر را بر پرده‌ی سینما می‌بوسند - نمونه‌هایی برآمده از فضایی هستند که پس از چنین تغییراتی در هند حاصل شدند. تنها با درک تاثیر عظیم صنعت بالیوود بر فضای فرهنگی و اجتماعی جامعه هند است که میتوان به اهمیت چنین تغییراتی پی برد.

در سال ۲۰۰۳ ایده‌ی نمایشگاه «کوئیرینگ بالیوود»^{۱۵} در گرماگرم فستیوال سینمایی «کوئیر» که توسط یک گروه به نام پدسترین پیکچرز^{۱۶} برگزار شده بود، برای برگزار کنندگان فستیوال مطرح شد. کوئیرینگ بالیوود یک مجموعه از نمایشگاه‌ها و رونمایی‌های آثار منتشر شده در حوزه‌ی اقلیت‌های جنسی بود که در سینماهای هند به عرصه‌ی نمایش و دید عموم در می‌آمد.^{۱۷}

می‌توان با اطمینان گفت که فضاهای سینمایی در هند متأثر از فضاهای فعال این حوزه، مساله‌ی اقلیت‌های جنسی را در سطح مردمی شده به عرصه‌ی سینما و نمایش عمومی کشاندند و بدین شکل نوع دیگری از زیست و بیان جنسی را به عرصه‌ی ذهنیت عمومی کشاندند. فیلم‌هایی نظیر «دوستانا»^{۱۸} ساخته شده در سال ۲۰۰۸ و همینطور

13 Kolkata

14 Rainbow Week

15 Queering Bollywood

16 Pedestrian Pictures

17 <https://web.archive.org/web/20080202203950/http://media.opencultures.net/queer/>

18 Dostana

19 Dunno Y ... Na Jaane Kyun

20 Gay Film Festival

اولین رژه‌ی بزرگ کوئیرها در هند در نظر گرفت، زمانی که صدها فعال و مدافع حقوق همجنسگرایان در این شهرها پرچم‌های رنگین‌کمانی خود را شادمانه به احتزاز درآوردند و قاطعانه خواستار پایان تبعیض علیه جامعه‌ی کوئیر و لغو ممنوعیت همجنسگرایی در هند شدند.^{۲۳} در سال‌های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ این تظاهرات به نقاط دیگری از جمله بمبئی، چنای و چند شهر دیگر سرایت کرد.

به موازات این تغییر فضای آشکار و پیش‌روی این جنبش به صورت اجتماعی در هند، از سال ۲۰۰۸، به گونه‌ای رو به رشد، نشریاتی با تمرکز بر حقوق و مسائل اقلیت‌های جنسی منتشر شدند. به عنوان مثال نشریه‌ی «گیزیز»^{۲۴} در سال ۲۰۰۸، و نشریه «پین پیجز مدیا»^{۲۵} و «کویر کرونیك»^{۲۶} هر کدام در سال ۲۰۰۹ فعالیت خود را آغاز کردند.

برگزار شد. تنها در همین فستیوال ۲۵ فیلم با مضامین مرتبط نمایش داده شد. «سریدهار رانگایان»^{۲۱} مدیر فستیوال در این باره گفته بود: «من نمی‌دانستم که در این مورد این تعداد فیلم در هند ساخته می‌شود».^{۲۲}

بخش زیادی از فعالیت‌ها برای آگاه‌سازی، طرح مباحث در شبکه‌های اجتماعی، افکار عمومی و رسانه‌ها در هند تمرکز ویژه بر موضوع تابو زدگی همجنسگرایی در میان مردان داشته‌اند. همین‌طور به نظر می‌رسد که فضاهای فعالیت در حوزه‌ی همجنسگرایی به واقع تأثیری بر سینمای هند و به تبع آن فضای رسانه‌ای و افکار عمومی داشته‌است که به واسطه‌ی آن بحث اقلیت‌های جنسی از موضوعی که بیشتر دغدغه اقلیت‌هاست به حوزه‌ی عمومی راه می‌یابد.

شاهد این مدعا شاید «تظاهرات‌های رنگین‌کمانی» برگزار شده در دهلی نو و کلکته در سال ۲۰۰۸ باشد که در آن مطالبه برای جرم‌زدایی از همجنسگرایی به طور خاص مطرح شد. می‌توان این اتفاق را به عنوان

نقش چهره‌های تأثیرگذار اقلیت‌های جنسی در قدرت گرفتن جنبش

تأثیر پذیرفته‌است که به مدد سوژگی فردی و اجتماعی و همچنین زیست و مبارزه‌ی خود، مسیر پرفراز و نشیب مبارزه را برای دیگران هموارتر کرده‌اند. این چهره‌ها،

پیراه نیست اگر بگوییم هر جنبش اجتماعی و سیاسی در جهان که در راستای احقاق حقوق از دست رفته یا برپایی عدالت جان‌گرفته‌است، همواره از چهره‌هایی

21 Sridhar Rangayan

22 <https://www.smh.com.au/entertainment/movies/bollywoods-first-gay-film-breaks-taboos-20100426-tn5p.html>

23 http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/7480648.stm

24 Gaysi

25 Pink Pages

26 Queer Chronicle

در آن زندگی می‌کرد را از لحاظ حقوقی برای خودش حفظ کند. او این قصر را به مکانی برای برگزاری جشن‌های مربوط به اقلیت‌های جنسی بدل کرد. او حتی پا را فراتر گذاشت و این قصر را مکانی برای تاسیس انجمنی در خدمت اقلیت‌های جنسی در نظر گرفت. مانوندر را معتقد بود که دقیقاً در همان جایی که مرکز قدرت محافظه‌کاران هندی بوده‌است باید فضایی برای جامعه‌ی اقلیت‌های جنسی ایجاد شود که می‌خواهند خود را از قید و بند خانواده‌های سنتی رها کنند. آن‌ها باید بتوانند از طریق فرصت‌های شغلی که در چنین مکانی پیدا می‌کنند، قدرت‌مندتر و بدین واسطه مستقل‌تر شوند.^{۲۹}

مانوندر نه تنها با مقاومت فردی الهام بخشش فضا را برای جامعه‌ی کوئیر هند بازتر کرد، بلکه با به پیش کشیدن موضوع وابستگی‌های اقتصادی جامعه اقلیت‌های جنسی و اقدام عملی‌اش در این مسیر، فضایی را ایجاد کرد که در آن به لحاظ اجتماعی و سیاسی پیچیدگی موقعیت بیشتر درک شود. مانوندر همچنین بخشی از فعالیت‌های خود را روی مسأله‌ی سلامت و بیماران مبتلا به «اچ. آی. وی» و «ایدز» متمرکز کرد.

غالباً خود در این مسیر، هزینه‌های بسیار متحمل شده‌اند، اما پایداری آن‌ها، الهام بخش عده‌ی زیادی برای ادامه‌دادن و پیش‌روی در مسیر مبارزه بوده‌است. جنبش اقلیت‌های جنسی در هند نیز از این قاعده مستثنی نبوده‌است.

یکی از این چهره‌های تاثیرگذار، عضوی از خانواده‌ی اشرافی «گوجارات»^{۲۷} در هند است با نام «مانوندر سینگ گلهی»^{۲۸}. مانوندر که در یک خانواده‌ی متمول به دنیا آمده و رشد یافته بود، با آشکارسازی خود به عنوان یک همجنسگرا، متحمل هزینه‌های شخصی بسیاری شد. پس از آشکارسازی او به عنوان یک همجنسگرا در مصاحبه‌ای، محافظه‌کاران در هند فراخوان اعتراض علیه

مانوندر که در یک خانواده‌ی متمول به دنیا آمده و رشد یافته بود، با آشکارسازی خود به عنوان یک همجنسگرا، متحمل هزینه‌های شخصی بسیاری شد.

او را صادر کردند. مادرش در یک اطلاعیه‌ی رسانه‌ای، خود را از او جدا کرد. «مانوندر در فعالیت‌هایی دخیل است که که از لحاظ هنجارهای اجتماعی قابل پذیرش نیستند». این جمله در متنی گفته شد که به وسیله آن، او به صورت رسمی از ارث محروم گردید. البته همزمانی این آشکارسازی با رشد جنبش اقلیت‌های جنسی - در دهه ابتدایی قرن ۲۱ نیز شایان توجه است.

با وجود محرومیت او از ارث، مانوندر توانست قصری که

27 Gujarat

28 Manvendra Singh Gohil

29 <https://www.handelsblatt.com/politik/international/weltgeschichten/peer/indien-wie-ein-schwuler-prinz-indiens-wirtschaft-zu-toleranz-erzieht/20944966.html?ticket=ST2-3051963-MX2fRyHmKBgETedRldg-ap1>

پاراگراف ۳۷۷، مسأله‌ی سلامت و اقدامات پیشگیرانه در مورد ایدز و کمپین‌های اصلاح قوانین تبعیض آمیز علیه اقلیت‌های جنسی

۳۷۷ (ممنوعیت روابط جنسی خلاف نظم طبیعت) حذف کند. شکوایه بنیاد ناز ابتدا در دادگاه عالی دهلی، با این توجیه که این موضوع یک دغدغه عمومی^{۳۲} نیست، رد شد. هرچند با اصرار و مداومت این سازمان و سایر سازمان‌های مشابه، در سال ۲۰۰۶ سرانجام دادگاهی عالی رتبه‌تر این شکوایه را به عنوان موضوعی مرتبط با منافع عموم **بنیاد ناز در جهت احقاق این مطالبات، در سال ۲۰۰۴ کوشید که با جمع آوری امضا، رابطه رضایتمندانه جنسی بین دو همجنس را از موارد جرم انگاری شده‌ی پاراگراف ۳۷۷ (ممنوعیت روابط جنسی خلاف نظم طبیعت) حذف کند.**

سزاوار بررسی قرارداد^{۳۳}.

در همان دوران شخصیت‌ها و سازمان‌های مختلف دیگری نیز صدای خود را برای لغو پاراگراف ۳۷۷ بلندتر کردند و در اکسیون «صدایی علیه ۳۷۷»^{۳۴} مشارکت کردند.^{۳۵} از چهره‌های سیاسی و اجتماعی مهمی که در آن زمان به این کمپین پیوستند می‌توان به «آمارتا سن»^{۳۶} دریافت‌کننده جایزه نوبل اقتصاد، «مانموهان سینگ»

سازمان « دیده‌بان حقوق بشر»^{۳۰} بارها در این زمینه هشدار داده بود که ممنوعیت همجنسگرایی اقدامات مربوط به بحث سلامت پیش‌گیرانه در این زمینه را محدود می‌کند. مسأله این بود که فعالیت در جهت پیش‌روی مطالبات مربوط به حوزه‌ی سلامت، به عنوان تبلیغ و یا حتی تشویق همجنسگرایی، ذیل پاراگراف ۳۷۷ قانون اساسی هند، اشاعه‌ی جرم تلقی می‌شد. به همین دلیل نیز « بنیاد ناز»^{۳۱} که در حوزه حقوق همجنسگرایان و آگاهی‌رسانی درباره ایدز فعالیت میکرد، بارها مورد ممنوعیت و حتی تعقیب قضایی قرار گرفت. این انجمن در سال ۲۰۰۱ از گروه‌های کوئیری که حول مسأله‌ی سلامت و جرم‌زدایی از همجنسگرایی فعالیت می‌کردند، حمایت کرد و در توضیح این حمایت، استدلال کرد که: «از نظر بنیاد، رابطه‌ی جنسی میان بزرگسالان، حوزه‌ی خصوصی آنهاست و طبق پاراگراف ۲۱ قانونی اساسی هند از دخالت حکومتی مصون است».

بنیاد ناز در جهت احقاق این مطالبات، در سال ۲۰۰۴ کوشید که با جمع آوری امضا، رابطه رضایتمندانه جنسی بین دو همجنس را از موارد جرم انگاری شده‌ی پاراگراف

- 30 Human Right Watch
 31 NAZ Fundation
 32 Public interest
 33 <http://ia.rediff.com/news/2006/feb/03gay.htm?q=tp&file=.htm>
 34 Voices Against 377
 35 <http://www.voicesagainst377.org/>
 36 Amartya Sen

میان مردان را جرم‌انگاری می‌کند تبعیض آمیز خواند و از بالاترین آمار جهانی بیماران مبتلا به ایدز و «اچ.آی.وی» در هند با آمار تقریبی ۲.۵ میلیون سخن گفت.^{۴۰}

^{۳۷} نخست وزیر و همچنین «اسکار فرناندس»^{۳۸} وزیر کار هند اشاره کرد. در سال ۲۰۰۸ حتی وزیر اطلاعات وقت هند نیز از لغو پاراگراف ۳۷۷ حمایت کرد. «ابومانی راماندوس»^{۳۹} در جریان هفدهمین اجلاس بین‌المللی «اچ.آی.وی» پاراگراف ۳۷۷ را که روابط همجنسگرایانه‌ی

لحظه‌ی تاریخی اعلام لزوم تصحیح پاراگراف ۳۷۷ توسط قاضیان «بیلال نازکی» و «شاراد بوبه» از دادگاه عالی کشور هند

از گرایش‌های بنیادگرا و محافظه‌کار مذهبی هندی به عنوان سدی در این مسیر قرار داشتند. این لحظه‌ی تاریخی نیز از این مساله مصون نماند و جریان‌های مذهبی و سنتی مختلفی خود را در تقابل با احقاق این مطالبات قرار دادند. هر چند گام‌های بزرگی به پیش برداشته شده بود. باید توجه کرد که حول کمپین‌ها و اعلام همبستگی چهره‌های شاخص سیاسی و فرهنگی - اجتماعی درباره موضوع اقلیت‌های جنسی مباحث زیادی در می‌گرفت که به واسطه‌ی آن، مسایل آنان هرچه بیشتر به مساله‌ی عموم جامعه بدل می‌شد و مباحث پیرامون سلامت و تبعیض‌های ساختاری و اجتماعی بیشتر مورد گفتگو قرار می‌گرفت.

در جریان پرونده‌ی «انکوریج»^{۴۱} که در واقع در ابتدای امر به مساله‌ی پدوفیلی و بازار سکس می‌پرداخت، بحث پاراگراف ۳۷۷ دوباره مطرح شد و قاضیان «بیلال نازکی» و «شاراد بوبه» از دادگاه عالی بمبئی در سال ۲۰۰۸ اعلام کردند که این پاراگراف احتیاج به بازنگری دارد. دادگاه عالی دهلی در سال ۲۰۰۹ اعلام کرد که این پاراگراف ضد قانون اساسی هند است.^{۴۲} دادگاه عالی کشور اما این تصمیمات را به رسمیت نشناخت.^{۴۳} تصمیمات دادگاه‌های عالی هند و بمبئی با حمایت عظیم جامعه‌ی کوئیر هند مواجه شد و موج همبستگی و اعلام حضور برای رسیدن به این موفقیت تاریخی و بزرگ در جریان بود. هر چند در تمام این سال‌ها و در طول این مسیر همواره برخی

37 Manmohan Singh

38 Oscar Fernandes

39 Anbumani Ramadoss

40 <https://www.pinknews.co.uk/08/08/2008/indias-health-minister-calls-for-decriminalisation-of-homosexuality/>

41 Anchorage case

42 http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/south_asia/8129836.stm

43 http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/8142237.stm

کشاکش‌های دهه‌ی اخیر در حوزه‌ی جرم‌زدایی از همجنس‌گرایی در هند و موج وضع‌شدن قوانین مترقی در حوزه‌ی جنسیت

شد که این پاراگراف مغایرتی با قانون اساسی کشور هند ندارد. این تصمیم در پی شکایت نیروهای محافظه‌کار به دادگاه عالی کشور و در یک پروسه‌ی قضایی صورت گرفت.^{۴۵} به این ترتیب جنبش همجنس‌گرایی دوباره یکی از فرودهای مسیر خود را تحت فشار نیروهای مذهبی و سنتی از سر گذراند.

در تمام این دوران در بحث‌های مربوط به برداشتن پاراگراف ۳۷۷ و همچنین موضوع سلامت و جرم‌زدایی از همجنس‌گرایی، رسانه‌ها و عرصه‌ی عمومی لحظه‌ای نتوانستند صدای بلند شده‌ی اقلیت‌های جنسی را خاموش کنند. رژه‌های رنگین‌کمانی با حضور هر چه بیشتر اقلیت‌های جنسی و بخشی از جامعه که خواهان برداشتن این قانون استعماری و کوتاه کردن دست حکومت از دخالت در حوزه‌ی شخصی افراد بودند، سازماندهی می‌شد. به گفته‌ی «انکیت بهاپتانی»^{۴۶} یکی دیگر از چهره‌ها و فعالین تاثیرگذار حوزه اقلیت‌های جنسی در این مورد «دیگر تنها اقلیت‌های جنسی نبودند که هر چه بیشتر آشکارسازی می‌کردند و از این طریق فضای عمومی را با این مساله درگیر می‌کردند، بلکه جامعه دائماً با افراد و گروه‌هایی رو به رو بود که به عنوان مدافعین حقوق اقلیت‌های جنسی صدای خود را به عرصه‌ی عمومی می‌رساندند».^{۴۷}

پس از بحث‌هایی که در سطح کشوری به واسطه‌ی اعلام حمایت چهره‌های نامی سیاسی و قضایی کشور در مورد برداشتن پاراگراف ۳۷۷ در سال ۲۰۰۸ مطرح شد، وزارت بهداشت هند نیز از لغو این پاراگراف حمایت کرد. سرانجام در یک حکم تاریخی در دوم جولای ۲۰۰۹ دادگاه عالی هند یک حکم ۱۵۰ ساله را لغو کرد.

دادگاه عالی هند ۲۴ آگوست ۲۰۱۷ برحق داشتن حریم خصوصی به عنوان یکی از اساسی‌ترین حقوق هر شهروند تحت قانون اساسی هند تاکید کرد. این دادگاه همچنین بر اهمیت برابری و عدم تبعیض و همچنین محافظت از حقوق اقلیت‌های جنسی صحنه‌گذار که اشاره به غیرقانونی بودن پاراگراف ۳۷۷ داشت.

در همین حال کابینه‌ی دولت سعی می‌کرد با توسل بهانه‌هایی از جمله اینکه «پاراگراف ۳۷۷ موارد مربوط به آزار جنسی کودکان را نیز در بر می‌گیرد» از برداشتن صریح این پاراگراف سرباززند و به شکلی به سازش با نیروهای محافظه‌کار و سنتی که مخالف برداشتن صریح این پاراگراف از قانون اساسی هند بودند نیز تن بدهد.^{۴۴}

در فراز و نشیب این تغییرات، در دسامبر ۲۰۱۳ دادگاه عالی هند دستور بازنگری مجدد پاراگراف ۳۷۷ را داد و مدعی

44 <https://www.telegraphindia.com/india/centre-gives-silent-consent-to-gay-law/cid/592161>

45 <https://web.archive.org/web/20131214022251/http://www.tagesschau.de/ausland/indien-homosexualitaet100.html>

46 Ankit Behuaptani

47 <http://www.taz.de/!5533865/>

با افراد نابالغ و رابطه با حیوانات را دربرمیگرفت به قوت خود باقی ماند. این لحظه‌ی پایان دادن به یک قانون وضع شده از زمان استعمار بریتانیا بود و در واقع از این جهت نه تنها ماهیتی ضد تبعیض علیه اقلیت‌های جنسی در خود داشت بلکه به این واسطه به مساله‌ی استعمار و اثرات آن بر تاریخ اجتماعی و سیاسی کشور بزرگی چون هند نیز می‌پرداخت.

آنچه در تاریخ مبارزات اقلیت‌های جنسی در هند یگانه‌است، ایستادگی و مقاومت بر سر برداشتن محدودیت‌ها و فراموش نکردن آرمان‌هاست. اصرار بر استعماری بودن یک قانون و تلاش برای ملغی کردن آن در فضایی جنبشی به هم پیوند می‌خورند و نه تنها دغدغه اقلیت‌های جنسی بلکه سایر تابوهای جنسی و موضوع سلامت جنسی را مطرح می‌سازند. اقلیت‌های جنسی با تداوم این مبارزه توانستند از مبارزه بر سر آزادی به فضایی برسند که در آن به عنوان عاملین و سوژه‌های خلاق و تاثیرگذار اجتماعی و سیاسی و هنری به رسمیت شناخته شوند. آن‌ها نوید نوع دیگری از زیستن را نه تنها به اقلیت‌های جنسی بلکه به کل جامعه می‌دهند.

درست به دلیل همین حمایت‌ها، با فشار نیروهای سنتی این موضوع به اتمام نرسید بلکه در سال ۲۰۱۶ دادگاه عالی کشور در پی پیگیری درخواست بازخوانی مجدد لغو پاراگراف ۳۷۷ برآمد و اعلام کرد که جرم‌زدایی از مساله‌ی همجنسگرایی را دوباره بررسی می‌کند.^{۴۸}

دادگاه عالی هند ۲۴ آگوست ۲۰۱۷ برحق داشتن حریم خصوصی به عنوان یکی از اساسی‌ترین حقوق هر شهروند تحت قانون اساسی هند تاکید کرد. این دادگاه همچنین بر اهمیت برابری و عدم تبعیض و همچنین محافظت از حقوق اقلیت‌های جنسی صحنه گذارد که اشاره به غیرقانونی بودن پاراگراف ۳۷۷ داشت.

سرانجام در سپتامبر ۲۰۱۸ دادگاه عالی هند، آن بخش از پاراگراف ۳۷۷ را که مرتبط با رابطه رضایتمندانه بین دو همجنس بزرگسال بود، غیرقانونی اعلام کرد و در راستای آن همجنسگرایی را قانونی دانست. شاکیان دادگاه علیه این پاراگراف موارد بسیاری از تبعیض، فشارپلیس و آزارهای تهدید آمیز و بازداشت را گزارش داده بودند.^{۴۹} بخش‌های دیگر پاراگراف ۳۷۷ که تجاوز، رابطه جنسی

48 <https://web.archive.org/web/20160202152756/http://timesofindia.indiatimes.com//india/Supreme-Court-will-review-law-criminalizing-homosexuality/articleshow/50823515.cms?>

49 <https://www.heise.de/tp/features/Indien-Oberstes-Gericht-legalisiert-aussertraditionelle-Homosexualitaet4156876-.html>

جدول: خلاصه تحولات جنبش اقلیت های جنسی در هند

دهه ۷۰ و ۸۰	انتشار نخستین نشریات مرتبط با اقلیت های جنسی
دهه ۸۰ و ۹۰	شکل گیری گروه های متشکل از اقلیت های جنسی
۱۹۹۹	اولین رژه کوچک افتخار اقلیت های جنسی
۲۰۰۳	برگزاری فستیوال کوپیرینگ بالیوود
۲۰۰۴	اولین تلاش بنیاد ناز برای جمع آوری امضا علیه پاراگراف ۳۷۷
۲۰۰۵	برگزاری هفته رنگین کمانی
۲۰۰۸	نخستین تظاهرات بزرگ رنگین کمانی در دهلی و کلکته و چند شهر دیگر
۲۰۰۸	اکران فیلم هایی مثل «دوستانا» با محتوایی مربوط به اقلیت های جنسی اکسیون «صدایی مشترک علیه ۳۷۷» آغاز اوج گرفتن تظاهرات های رنگین کمانی اعلام دادگاه عالی بمبئی برای ضرورت بازنگری روی بند ۳۷۷
۲۰۰۹	اعلام دادگاه عالی دهلی در مورد ضد قانونی اساسی بودن بند ۳۷۷
۲۰۱۰	فستیوال فیلم گی
۲۰۱۳	تصمیم دادگاه عالی هند برای لغو بازنگری روی ۳۷۷
۲۰۱۶	تصمیم دادگاه عالی هند برای به جریان انداختن دوباره ی پرونده ی بازنگری
۲۰۱۸	رای دادگاه عالی هند برای جرم زدایی از همجنسگرایان

برخی منابع مورد استفاده:

Heinrich boell foundation: Section 377 is scrapped! Sexual Minorities become full citizens of India.
Retrieved from: <https://www.boell.de/en/05/10/2018/section-377-scrapped-sexual-minorities-become-full-citizens-india>
india decriminalises gay sex in landmark verdict». www.aljazeera.com. Retrieved 6 September 2018.
<https://www.thehindu.com/society/its-been-a-long-long-time-for-the-lgbtq-rights-movement-in-india/article24408262.ece>

